

Kartan elementit

Jotta kartta toimittaisi tehtävänsä ja olisi helposti ja selkeästi tulkittavissa, vaatii se useita elementtejä tukemaan kartanlukua. Kaikki elementeistä eivät kuitenkaan ole aina välttämättömiä. Kartan on kerrottava lukijalle: mitä, missä ja mihin perustuen.

Otsikko

Informatiivinen ja tiivis otsikko kertoo nopeasti lukijalle, mitä kartalla esitetään ja missä paikassa.

Tietosisältö ja symboliikka

Tietopisteiden ja muiden tietokartan sisältöä koodaavien elementtien tulee nousta selkeästi esille pohjakartasta. Myös puuttuva tieto on esitettävä selkeästi.

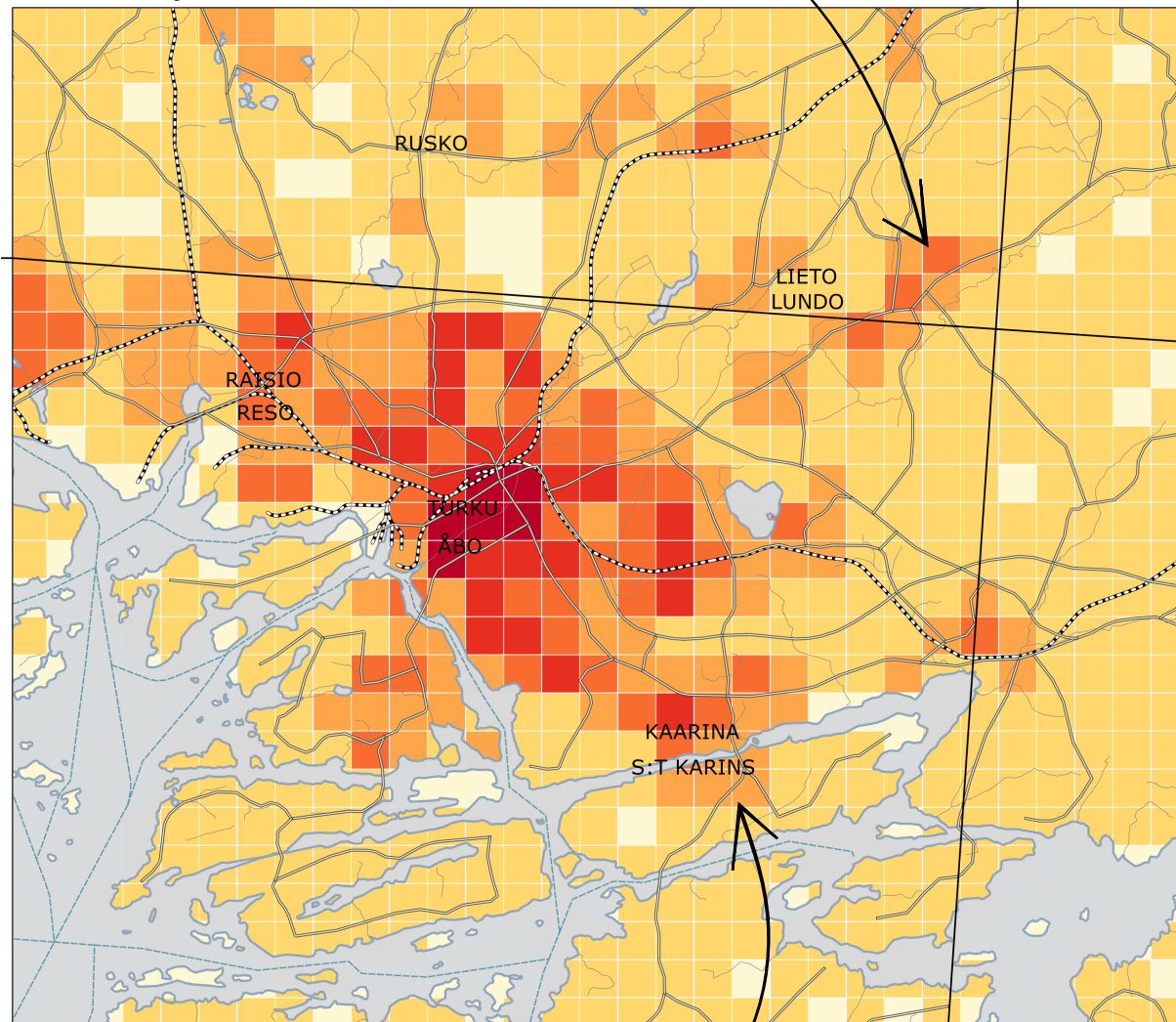
Asteverkko / koordinaatit

Auttavat hahmottamaan esitetyn alueen maantieteellistä sijaintia, korvaajana voi olla **indeksikartta**.

Selite / legenda

“Avain” karttaan. Selittää kartassa näkyvien symbolien ja värien merkityksen. Selitteen asteikosta tulee selvitä käytetty mittaysikkö.

Väestötiheys Turun seudulla 2019, asukkaita/km²

Selite

- päätiet
- rautatiet
- vesiliikenne

asukasta / km²

- ei asukkaita
- 1 - 250
- 251 - 1 000
- 1 001 - 2 500
- 2 501 - 6 000
- > 6 001

Koordinaattijärjestelmä:
ETRS-TM35FIN

0 5 km

Aineisto: Väestöruutuaineisto 2019, Tilastokeskus 2021;
Maastokartta (2020), lehti: L3R, Maanmittauslaitos 2021;
Hallintorajat 2021, Maanmittauslaitos 2021.

Laatija: Hilkka Pajukangas, Helsingin Yliopisto

Tekijä- ja lähdetiedot

Tärkeää, jotta tiedot pysyvät mukana myös, kun karttaa käytetään alkuperäisen kontekstin ulkopuolella.

Paikannimistö

Auttaa lukijaa alueen ja sen kohteiden tunnistamisessa.

Mittakaava / mittakaavajana

Auttaa hahmottamaan alueen todellisen koon. Digitaalisissa kartoissa käy vain mittakaavajana.

Pohjois(/etelä)nuoli

Pohjoisnuoli ei aina välttämätön, mutta tärkeä pientä aluetta esitettäessä asteverkon puuttuessa.

Alkuperäinen idea: Nylén, Tua, Turun yliopisto.

Lähteet: Koponen, J., Hildén, J. Vapaasalo, T. 2016: *Tieto näkyväksi - Informaatiomuotoilun perusteet*. Aalto ARTS books.

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

TEACHERS'
ACADEMY

strateginen TUTKIMUS

